

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om institutioner for forberedende grunduddannelse og lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser
(Ungdomsorganisationers adgang på ungdomsuddannelsesinstitutioner)

§ 1

I lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1752 af 30. august 2021, som ændret ved § 1 i lov nr. 1562 af 27. december 2019 og § 2 i lov nr. 2532 af 22. december 2021, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 62 b indsættes:

»§ 62 c. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne mindst én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«

§ 2

I lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1655 af 9. august 2021, foretages følgende ændringer:

1. Efter kapitel 4 indsættes:

»Kapitel 4 a

Ungdomsorganisationers adgang til institutionerne

§ 25 a. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne mindst én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«

UDKAST

§ 3

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1753 af 30. august 2021, som ændret ved § 2 i lov nr. 1562 af 27. december 2019, § 24 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, § 3 i lov nr. 2152 af 27. november 2021, § 5 i lov nr. 2532 af 22. december 2021 og § 38 i lov nr. 324 af 16. marts 2022, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 37 c indsættes:

»§ 37 d. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne mindst én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«

§ 4

I lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1666 af 11. august 2021, som ændret ved § 4 i lov nr. 2532 af 22. december 2021, foretages følgende ændringer:

1. I § 17, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:

»4) Samfundsengagerende ungdomsorganisationer skal have ret til adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne mindst én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«

Nr. 4 bliver herefter nr. 5.

§ 5

Loven træder i kraft den 1. januar 2023.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedpunkter
 - 2.1. Ungdomsorganisationers adgang til ungdomsuddannelsesinstitutioner
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Ungdomsuddannelserne er en vigtig arena, når det gælder om at skabe en demokratisk kultur hos unge og motivere de unge til deltagelse i demokratiet. Et element i at styrke en nærværende, åben og demokratisk debat blandt de unge på ungdomsuddannelsesinstitutionerne er at sikre, at samfunds-

gagerende ungdomsorganisationer har gode adgangsvilkår til uddannelsesstederne. For at skabe en mangfoldig og alsidig debat er det desuden vigtigt, at organisationerne sikres lige adgang til de enkelte institutioner.

Regeringen ønsker derfor at sikre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer får ret til adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på ungdomsuddannelsesinstitutioner mindst én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Ungdomsorganisationers adgang til ungdomsuddannelsesinstitutioner mv.

2.1.1. Gældende ret

Der er ikke lovgivet om ungdomsorganisationers adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på ungdomsuddannelsesinstitutioner.

Offentlige gymnasiale uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsescentre er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning jf. § 1, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Institutionerne skal som følge heraf udøve deres virksomhed inden for forvaltningslovens almindelige regler, herunder reglerne om saglighed og lighed.

Institutioner for forberedende grunduddannelse er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, jf. § 2, stk. 1, i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse. Institutionerne skal som følge heraf udøve deres virksomhed inden for forvaltningslovens almindelige regler, herunder reglerne om saglighed og lighed.

Efter § 4 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse er institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der tidligere var amtskommunale, eller som er resultatet af en eller flere sammenlægninger eller spaltninger af selvejende uddannelsesinstitutioner, der tidligere var amtskommunale, selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

Det følger videre af § 4 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutioner, der forud for den 1. januar 2007 var godkendt efter § 1, stk. 1, kan beslutte at være selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Dette skal fremgå af institutionens vedtægt.

Institutioner for erhvervsrettede uddannelser, der er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, skal udøve deres virksomhed inden for

forvaltningslovens almindelige regler, herunder reglerne om saglighed og lighed.

Det fremgår af § 2, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, at skolen eller kurset skal være en selvejende institution. Skoler og kurser, som ved lovens ikrafttræden ikke er selvejende institutioner, kan opretholde deres status, jf. lovens § 33.

Af § 17, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser følger det, at der ydes tilskud til skoler eller kurser, som opfylder en række betingelser, herunder bl.a. årselevtal, løn- og ansættelsesvilkår, bestyrelsens habilitet og skolen eller kursets indtægter.

Dansk Ungdoms Fællesråd har senest i efteråret 2019 oplyst over for Børne- og Undervisningsministeriet, at de politiske ungdomsorganisationer på baggrund af en rundspørge havde oplevet at blive afvist på 21 institutioner (i hvilket tidsrum var ikke nærmere angivet). Af dem var der to institutioner, der afviste politiske ungdomsorganisationer af princip. Den givne begrundelse for afvisning på de resterende institutioner var, at de kun ønskede besøg op til et valg, eller når institutionerne selv arrangerer debatten.

2.1.2. Børne- og Undervisningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med forslaget § 1, nr. 1, foreslås det at indføre en ret for samfundsengagerende ungdomsorganisationer til at få adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på offentlige gymnasiale uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsescentre, samt en pligt for institutionerne til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer for, hvornår og i hvilken form ungdomsorganisationer kan få adgang til institutionerne. Retningslinjerne vil skulle sikre, at det er tydeligt hvilke typer af ungdomsorganisationer, der får ret til adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionen og hvilke budskaber, de må formidle, samt at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

Med forslaget § 2, nr. 1, foreslås det at indføre en ret for samfundsengagerende ungdomsorganisationer til at få adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutioner for forberedende grunduddannelse, samt en pligt for institutionerne til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer for, hvornår og i hvilken form ungdomsorganisationer kan få adgang til institutionerne. Retningslinjerne vil skulle sikre, at det er tydeligt hvilke typer af ungdomsorganisationer, der får ret til adgang til ungdomsuddannelsesin-

UDKAST

stitutionen og hvilke budskaber, de må formidle, samt at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

Med forslaget § 3, nr. 1, foreslås det at indføre en ret for samfundsengagerende ungdomsorganisationer til at få adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutioner for erhvervsrettet uddannelse, samt en pligt for institutionerne til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer for, hvornår og i hvilken form ungdomsorganisationer kan få adgang til institutionerne. Retningslinjerne vil skulle sikre, at det er tydeligt hvilke typer af ungdomsorganisationer, der får ret til adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionen og hvilke budskaber, de må formidle, samt at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

Med forslaget § 4, nr. 1, foreslås det at indføre en ny tilskudsbetingelse, således at tilskud til private institutioner for gymnasiale uddannelser betinges af, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer får adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutioner for private gymnasiale uddannelser, samt en pligt for institutionerne til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer for, hvornår og i hvilken form ungdomsorganisationer kan få adgang til institutionerne. Retningslinjerne vil skulle sikre, at det er tydeligt hvilke typer af ungdomsorganisationer, der får ret til adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionen og hvilke budskaber, de må formidle, samt at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

De nye bestemmelser vil skulle sikre samfundsengagerende ungdomsorganisationer ret til adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på ungdomsuddannelsesinstitutioner mindst én gang årligt samt – for organisationer, der er opstillingsberettigede i de pågældende valg – i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Ungdomsorganisationer fra opstillingsberettigede partier i Danmark vil til hver en tid skulle omfattes af retten til adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionerne. Ungdomsorganisationer med et forkyndende og/eller kommercielt formål vil ikke skulle sikres adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Den foreslåede ændring vil indebære, at uddannelsesinstitutionerne vil skulle fastsætte og offentliggøre retningslinjer for, hvornår og i hvilken form ungdomsorganisationerne vil kunne få adgang til institutionerne. Retningslinjerne vil skulle offentliggøres på institutionernes hjemmesider.

For så vidt angår private institutioner for gymnasiale uddannelser vil den foreslåede ændring også indebære, at tilskud til private institutioner for gymnasiale uddannelser betinges af, at uddannelsesinstitutionerne giver ungdomsorganisationer adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg, samt fastsætter og offentliggør retningslinjer om herom på deres hjemmeside.

For nærmere om ungdomsorganisationers adgang til offentlige gymnasiale uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsescentre henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

For nærmere om ungdomsorganisationers adgang til institutioner for forbedrende grunduddannelser henvises til lovforslagets § 2, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

For nærmere om ungdomsorganisationers adgang til institutioner for erhvervsrettet uddannelse henvises til lovforslagets § 3, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

For nærmere om ungdomsorganisationers adgang til private institutioner for gymnasiale uddannelser henvises til lovforslagets § 4, nr. 1, og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vil medføre, at offentlige gymnasier, voksenuddannelsescentre, og institutioner for forberedende grunduddannelse, institutioner for erhvervsuddannelse og private gymnasier skal fastsætte retningslinjer om ungdomsorganisationers adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionen samt offentliggøre deres retningslinjer på institutionens hjemmeside.

Lovforslaget vil ikke medføre økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Det vurderes, at lovforslaget ikke vil have konsekvenser for Styrelsen for IT og Lærings it-systemer. Det vurderes på den baggrund, at forslaget følger principperne for digitaliseringsklar lovgivning.

Lovforslaget vurderes at kunne bidrage til opfyldelsen af FN's verdensmål nr. 4.7, idet det kan være med til at give alle elever den viden og de færdigheder, som er nødvendig for at fremme bæredygtig udvikling, herunder bl.a. gennem undervisning i fremme af en fredelig og ikkevoldelig kultur, globalt medborgerskab og anerkendelse af kulturel mangfoldighed.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vil ikke medføre økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Principperne for agil erhvervsrettet regulering vurderes ikke at være relevante for lovforslaget, idet lovforslaget ikke har indflydelse på virksomhedernes muligheder for at teste, udvikle og anvende nye digitale teknologier og forretningsmodeller.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 23. maj 2022 til den 20. juni 2022 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

AK-Samvirke, Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, Ankestyrelsen, AOF Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverernes Uddannelsesbidrag, Astra – Center for Læring i Natur, Teknik og Sundhed, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg (CFU), CEPOS, Cevea, Danmarks Vejlederforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Dansk Erhverv, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Handicap Forbund, Dansk Industri, Dansk Magisterforening, Dansk Metal, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Ungdoms Fællesråd, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og -

UDKAST

Gymnasier – Lederne, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnasier, Danske Handicaporganisationer, Danske HF & VUC (lederne), Danske HF og VUC – Bestyrelserne, Danske Landbrugsskoler, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske SOSU-skoler, Danske SOSU-skoler –Bestyrelserne, Danske Underviserorganisationers Samråd, Danske Universiteter, De private sociale tilbud (LOS), DEA, Den uvildige konsulentordning på handicapområdet (DUKH), Det Centrale Handicapråd, Det Kriminalpræventive Råd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Engineer the Future, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Erhvervsskolelederne, Erhvervsstyrelsen – Team Effektiv Regulering, EVA - Danmarks Evalueringsinstitut, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Fagligt Fælles Forbund, FGU Danmark, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Folkeligt Oplysnings Forbund, Fag og Arbejde, Foreningen af Døgn og Dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD), Foreningen af forstandere og direktører ved AMU-centrene, Foreningen af Ledere ved Danskuddannelser, Foreningen af Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen Frie Fagskoler, Foreningen til gavn for børn og unge (fobu), Foreningsfællesskabet Ligeværd, Forhandlingsfællesskabet, Forældrenes Landsorganisation (FOLA), Gymnasiernes Bestyrelsesforening, Gymnasieskolernes Lærerforening, HK/Kommunal, HK/Stat, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KL, Kraka, Kriminalforsorgen, LandboUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landselevbestyrelsen for social- og sundhedsområdet, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, Lederne, Leder-samrådet, LOF, Lærernes Centralorganisation, Modstrøm - Foreningen for FGU-elever og unge omkring FGU, Nationalt Center for kompetenceudvikling, Naturvidenskabernes Hus, Netværket for kostafdelinger, OpenDenmark, Ordblindeforeningen, Private Gymnasier og Studenterkurser, Produktionsskoleforeningen, Red Barnet, Rektorkollegiet for de Maritime Uddannelser, Rådet for Børns Læring, Rådet for de Grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, Rådet for Voksen og Efteruddannelse (VEU-rådet), Sammenslutningen af Unge Med Handicap, Selveje Danmark, Selvejende og private institutioners forening (Spifo), Uddannelsesforbundet, Uddannelseslederne, Uddannelsesrådet for de maritime uddannelser, Ungdomsringen, Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening, UU Danmark, VUC Bestyrelsesforeningen.

UDKAST

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet	Ja	Nej

UDKAST

EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	X
--	---

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Der er ikke lovgivet om ungdomsorganisationers adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på offentlige gymnasiale uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsescentre.

Offentlige gymnasiale uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsescentre er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, jf. § 1, stk. 5, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. Institutionerne skal som følge heraf udøve deres virksomhed inden for forvaltningslovens almindelige regler, herunder reglerne om saglighed og lighed. Det følger bl.a. heraf, at væsentligt lige forhold skal behandles lige i retlig henseende. Institutionerne må således ikke foretage usaglig forskelsbehandling i deres behandling af henvendelser fra ungdomsorganisationers om adgang til offentlige gymnasiale uddannelsesinstitutioner og voksenuddannelsescentre.

Det foreslås, at indsætte en ny bestemmelse, § 62 c, i lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., hvorefter samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne mindst én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne offentliggør retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.

Det foreslåede § 62 c, 1. pkt. vil have den virkning, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer vil få ret til adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionen minimum én gang årligt (skoleår) samt – for organisationer, der er opstillingsberettigede i de pågældende valg – i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Ved adgang ifm. ovenfor nævnte valghandlinger, vil institutionen kunne vælge at indskrænke retten til adgang til at omfatte de organisationer, der selv er eller repræsenterer opstillingsberettigede aktører.

UDKAST

Det foreslåede § 62 c, 2. pkt., vil have den virkning, at institutionerne forpligtes til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer om samfundsengagerende ungdomsorganisationers adgang til institutionerne. Retningslinjerne vil skulle sikre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer har lige adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionen samt tydeliggøre, hvilke ungdomsorganisationer, der vil få adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne og hvilke budskaber, de må formidle. Endvidere vil retningslinjerne skulle sikre, at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

Efter det foreslåede vil retten til adgang på ungdomsinstitutioner gælde for samfundsengagerende ungdomsorganisationer. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer vil skulle forstås som demokratisk opbyggede organisationer, hvor medlemmerne selv vælger deres ledelse, etableret af unge, hvis formål eller adfærd ikke modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Ungdomsorganisationer fra opstillingsberettigede partier i Danmark vil til hver en tid skulle være omfattet af retten til adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Definitionen er enslydende med formuleringen af folkeoplysningslovens § 4 a, hvorefter foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, ikke kan ydes tilskud eller anvises lokaler efter folkeoplysningsloven. Bestemmelsen er indsat ved lov nr. 1553 af 13. december 2016 om ændring af folkeoplysningsloven og ligningsloven (Indsats mod foreninger, som modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder). Af de specielle bemærkninger i lovforslaget til bestemmelsen fremgår det nærmere, hvad der ligger i formuleringen.

Efter det foreslåede vil retten til adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionerne i et religiøst forkyndende øjemed. Ved religiøst forkyndende øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang for at vinde nye tilhængere eller under besøget agerer pågående eller belærende. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer, der har et religiøst udgangspunkt, men som ikke med deres tilstedeværelse virker religiøst forkyndende, vil skulle have ret til adgang på lige fod med andre samfundsengagerende organisationer. En organisation vil dermed gerne måtte give kundskab til elever om særlige religiøse retninger, men ikke med det formål at vinde nye tilhængere eller ved at være pågående eller belærende. Det vil ikke skulle være muligt

UDKAST

for religiøse organisationer uden forudgående anmodning at rette henvendelse til en elev med henblik på straks eller senere at opnå eleven som medlem af organisationen.

Efter det foreslåede vil retten til adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionen i et kommercielt øjemed. Ved kommercielt øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang til ungdomsinstitutionen med et sigte på økonomisk vinding. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer, der gennem deres virke indsamler penge, men som ikke lader denne del af deres virksomhed komme til udtryk på institutionerne, vil skulle have ret til adgang på lige fod med andre samfundsengagerende organisationer. Eksempelvis vil non-profit nødhjælpsorganisationer skulle have ret til adgang til en ungdomsuddannelsesinstitution, såfremt de ikke ved besøget forsøger at hverve medlemmer eller anmode om bidrag.

Efter det foreslåede vil samfundsengagerende ungdomsorganisationer skulle have mulighed for at besøge institutionen mindst én gang årligt inden for de rammer, som institutionen har opstillet. Institutionen vil for eksempel kunne leve op til denne del af bestemmelsen ved at tilbyde ungdomsorganisationer at komme på institutionen i et fastsat tidsrum af en rimelig varighed inden for normal skoletid én gang årligt. Et eksempel kunne være et "ungdomsfolkemøde" på institutionen en hverdag fra kl. 10-12 i kantinen, hvor ungdomsorganisationerne får mulighed for at stille en stand op.

Det foreslåede vil ikke medføre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til selv at vælge, hvornår ungdomsorganisationen ønsker at besøge institutionen i løbet af et skoleår. Ungdomsorganisationer vil ikke kunne påberåbe sig ret til at komme på institutionen uden institutionens godkendelse. Har en institution fx i sine retningslinjer beskrevet, at den holder "ungdomsfolkemøde" i oktober hvert skoleår, og en ungdomsorganisation kontakter institutionen i november, vil institutionen kunne henvise den pågældende ungdomsorganisation til at vente til arrangementet i oktober det følgende år med at få adgang til institutionen, medmindre andet fremgår af institutionens retningslinjer eller – for organisationer, der er opstillingsberettigede i de pågældende valg – i tilfælde af folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne må ikke udskyde et arrangement på tværs af skoleår, hvis dette får den effekt, at der vil være et skoleår, hvor ungdomsorganisationerne ikke har haft adgang til institutionen.

UDKAST

Såfremt ledelsen på et offentligt gymnasium eller et voksenuddannelsescen-ter afviser en anmodning om besøg fra en samfundsengagerende ungdoms-organisation, vil ledelsen som følge af forvaltningsloven have pligt til at an-give en begrundelse til ungdomsorganisationen for et eventuelt afslag på adgang. Begrundelsen vil skulle leve op til kriterierne for saglighed og lig-hed. Det vil desuden skulle være ledelsens pligt at oplyse den pågældende ungdomsorganisation om, hvornår og hvordan den vil kunne få adgang til institutionen.

Det foreslås, at institutionernes retningslinjer vil skulle tage udgangspunkt i ”Kodeks for samfundsengagerende ungdomsorganisationers adgang på ung-domsuddannelser” udarbejdet af Dansk Ungdoms Fællesråd, Gymnasiesko-lernes Rektorforening, Danske Erhvervsskoler og Børne- og Undervisnings-ministeriet. Retningslinjerne vil desuden kunne vedrøre:

- at organisationerne skal have givet tilsagn om besøg i rimelig tid inden besøget af hensyn til institutionernes planlægning fx 10 dage før et arrange-ment.
- at organisationerne skal bidrage ind i en læringskontekst, for elever på in-stitutionen, så de eksempelvis kan blive bedt om at fortælle om, hvordan de som samfundsengagerende ungdomsorganisationer søger at få indflydelse på den politiske beslutningsproces.
- at enhver form for racistiske, sexistiske eller andre diskriminerende bud-skaber er uacceptable.
- at formidling af antidemokratiske budskaber er forbudt.
- at organisationerne er ansvarlige for at gøre klar og rydde op efter sig selv i forbindelse med et besøg/arrangement.
- at brud på de opstillede retningslinjer for organisationens adfærd på insti-tutionen kan medføre, at organisationen udelukkes fra at aflægge besøg på institutionen, eller at et igangværende besøg afbrydes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærknin-ger.

Til § 2

Til nr. 1.

UDKAST

Der er ikke lovgivet om ungdomsorganisationers adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutioner for forberedende grunduddannelse.

Institutioner for forberedende grunduddannelse er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, jf. § 2, stk. 1, i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse. Institutionerne skal som følge heraf udøve deres virksomhed inden for forvaltningslovens almindelige regler, herunder reglerne om saglighed og lighed. Det følger bl.a. heraf, at væsentligt lige forhold skal behandles lige i retlig henseende. Institutionerne må således ikke foretage usaglig forskelsbehandling i deres behandling af henvendelser fra ungdomsorganisationers om adgang til institutioner for forberedende grunduddannelse.

Det foreslås, at indsætte et nyt kapitel efter kapitel 4, *kapitel 4 a*, i lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, hvorefter samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne mindst én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne offentliggør retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.

Det foreslåede § 25 a, 1. pkt. vil have den virkning, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer vil få ret til adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionen minimum én gang årligt (skoleår) samt – for organisationer, der er opstillingsberettigede i de pågældende valg – i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Ved adgang ifm. ovenfor nævnte valghandlinger, vil institutionen kunne vælge at indskrænke retten til adgang til at omfatte de organisationer, der selv er eller repræsenterer opstillingsberettigede aktører.

Det foreslåede § 25 a, 2. pkt., vil have den virkning, at institutionerne forpligtes til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer om samfundsengagerende ungdomsorganisationers adgang til institutionerne. Retningslinjerne vil skulle sikre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer har lige adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionen samt tydeliggøre, hvilke ungdomsorganisationer, der vil få adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne og hvilke budskaber, de må formidle. Endvidere vil retningslinjerne skulle sikre at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

UDKAST

Efter det foreslåede vil retten til adgang på ungdomsinstitutioner gælde for samfundsengagerende ungdomsorganisationer. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer vil skulle forstås som demokratisk opbyggede organisationer, hvor medlemmerne selv vælger deres ledelse, etableret af unge, hvis formål eller adfærd ikke modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Ungdomsorganisationer fra opstillingsberettigede partier i Danmark vil til hver en tid skulle være omfattet af retten til adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Definitionen er enslydende med formuleringen af folkeoplysningslovens § 4 a, hvorefter foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, ikke kan ydes tilskud eller anvises lokaler efter folkeoplysningsloven. Bestemmelsen er indsat ved lov nr. 1553 af 13. december 2016 om ændring af folkeoplysningsloven og ligningsloven (Indsats mod foreninger, som modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder). Af de specielle bemærkninger i lovforslaget til bestemmelsen fremgår det nærmere, hvad der ligger i formuleringen.

Efter det foreslåede vil retten til adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionerne i et religiøst forkyndende øjemed. Ved religiøst forkyndende øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang for at vinde nye tilhængere eller under besøget agerer pågående eller belærende. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer, der har et religiøst udgangspunkt, men som ikke med deres tilstedeværelse virker religiøst forkyndende, vil skulle have ret til adgang på lige fod med andre samfundsengagerende organisationer. En organisation vil dermed gerne måtte give kundskab til elever om særlige religiøse retninger, men ikke med det formål at vinde nye tilhængere eller ved at være pågående eller belærende. Det vil ikke skulle være muligt for religiøse organisationer uden forudgående anmodning at rette henvendelse til en elev med henblik på straks eller senere at opnå eleven som medlem af organisationen.

Efter det foreslåede vil retten til adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionen i et kommercielt øjemed. Ved kommercielt øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang til ungdomsinstitutionen med et sigte på økonomisk vinding. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer, der gennem deres virke indsamler penge, men som ikke lader denne del af deres virksomhed komme til udtryk på institutionerne, vil skulle have ret til ad-

UDKAST

gang på lige fod med andre samfundsengagerende organisationer. Eksempelvis vil non-profit nødhjælpsorganisationer skulle have ret til adgang til en ungdomsuddannelsesinstitution, såfremt de ikke ved besøget forsøger at hverve medlemmer eller anmode om bidrag.

Efter det foreslåede vil samfundsengagerende ungdomsorganisationer skulle have mulighed for at besøge institutionen mindst én gang årligt inden for de rammer, som institutionen har opstillet. Institutionen vil fx kunne leve op til denne del af bestemmelsen ved eksempelvis at tilbyde ungdomsorganisationer at komme på institutionen i et fastsat tidsrum af en rimelig varighed inden for normal skoletid én gang årligt. Et eksempel kunne være et ”ungdomsfolkemøde” på skolen en hverdag fra kl. 10-12 i kantinen, hvor ungdomsorganisationerne får mulighed for at stille en stand op.

Det foreslåede vil ikke medføre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til selv at vælge, hvornår ungdomsorganisationen ønsker at besøge institutionen i løbet af et skoleår. Ungdomsorganisationer vil ikke kunne påberåbe sig ret til at komme på institutionen uden institutionens godkendelse. Har en institution fx i sine retningslinjer beskrevet, at den holder ”ungdomsfolkemøde” i oktober hvert skoleår, og en ungdomsorganisation kontakter institutionen i november, vil ungdomsorganisationen institutionen kunne henvise den pågældende ungdomsorganisation til at vente til arrangementet i oktober det følgende år med at få adgang til institutionen, medmindre andet fremgår af institutionens retningslinjer eller i tilfælde af folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne må ikke udskyde et arrangement på tværs af skoleår, hvis dette får den effekt, at der vil være et skoleår, hvor ungdomsorganisationerne ikke har haft adgang til institutionen.

Såfremt ledelsen på en institution for forberedende grunduddannelse afviser en anmodning om besøg fra en samfundsengagerende ungdomsorganisation, vil ledelsen som følge af forvaltningsloven skulle have pligt til at angive en begrundelse til ungdomsorganisationen for et eventuelt afslag på adgang. Begrundelsen vil skulle leve op til kriterierne for saglighed og lighed. Det vil desuden skulle være ledelsens pligt at oplyse den pågældende ungdomsorganisation om, hvornår og hvordan den vil kunne få adgang til institutionen.

Det foreslås, at institutionernes retningslinjer vil skulle tage udgangspunkt i ”Kodeks for samfundsengagerende ungdomsorganisationers adgang på ung-

UDKAST

domsuddannelser” udarbejdet af Dansk Ungdoms Fællesråd, Gymnasieskolernes Rektorforening, Danske Erhvervsskoler og Børne- og Undervisningsministeriet. Retningslinjerne vil desuden kunne vedrøre:

- at organisationerne skal have givet tilsagn om besøg i rimelig tid inden besøget af hensyn til institutionernes planlægning fx 10 dage før et arrangement.

- at organisationerne skal bidrage ind i en læringskontekst, for elever på institutionen, så de eksempelvis kan blive bedt om at fortælle om, hvordan de som samfundsengagerende ungdomsorganisationer søger at få indflydelse på den politiske beslutningsproces.

- at enhver form for racistiske, sexistiske eller andre diskriminerende budskaber er uacceptable.

- at formidling af antidemokratiske budskaber er forbudt.

- at organisationerne er ansvarlige for at gøre klar og rydde op efter sig selv i forbindelse med et besøg/arrangement.

- at brud på de opstillede retningslinjer for organisationens adfærd på institutionen kan medføre, at organisationen udelukkes fra at aflægge besøg på institutionen, eller at et igangværende besøg afbrydes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Der er ikke lovgivet om ungdomsorganisationers adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutioner for erhvervsrettede uddannelser.

Efter § 4 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse er institutioner for erhvervsrettet uddannelse, der tidligere var amtskommunale, eller som er resultatet af en eller flere sammenlægninger eller spaltninger af selvejende uddannelsesinstitutioner, der tidligere var amtskommunale, selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning.

Det følger videre af § 4 a, stk. 1, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at institutioner, der forud for den 1. januar 2007 var godkendt

UDKAST

efter § 1, stk. 1, kan beslutte at være selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning. Dette skal fremgå af institutionens vedtægt.

Institutioner for erhvervsrettede uddannelser, der er selvejende institutioner inden for den offentlige forvaltning, skal udøve deres virksomhed inden for forvaltningslovens almindelige regler, herunder reglerne om saglighed og lighed. Det følger bl.a. heraf, at væsentligt lige forhold skal behandles lige i retlig henseende. Institutionerne må således ikke foretage usaglig forskelsbehandling i deres behandling af henvendelser fra ungdomsorganisationers om adgang til institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslås, at indsætte en ny bestemmelse, § 37 d, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, hvorefter samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne mindst én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne offentliggør retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.

Det foreslåede § 37 d, 1. pkt. vil have den virkning, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer vil få ret til adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionen minimum én gang årligt (skoleår) samt – for organisationer, der er opstillingsberettigede i de pågældende valg – i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Ved adgang ifm. ovenfor nævnte valghandlinger, vil institutionen kunne vælge at indskrænke retten til adgang til at omfatte de organisationer, der selv er eller repræsenterer opstillingsberettigede aktører.

Det foreslåede § 37 d, 2. pkt., vil have den virkning, at institutionerne forpligtes til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer om samfundsengagerende ungdomsorganisationers adgang til institutionerne. Retningslinjerne vil skulle sikre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer har lige adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionen samt tydeliggøre, hvilke ungdomsorganisationer, der vil få adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne og hvilke budskaber, de må formidle. Endvidere vil retningslinjerne skulle sikre at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

Efter det foreslåede vil retten til adgang på ungdomsinstitutioner gælde for samfundsengagerende ungdomsorganisationer. Samfundsengagerende ung-

UDKAST

domsorganisationer vil skulle forstås som demokratisk opbyggede organisationer, hvor medlemmerne selv vælger deres ledelse, etableret af unge, hvis formål eller adfærd ikke modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Ungdomsorganisationer fra opstillingsberettigede partier i Danmark vil til hver en tid skulle være omfattet af retten til adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Definitionen er enslydende med formuleringen af folkeoplysningslovens § 4 a, hvorefter foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, ikke kan ydes tilskud eller anvises lokaler efter folkeoplysningsloven. Bestemmelsen er indsat ved lov nr. 1553 af 13. december 2016 om ændring af folkeoplysningsloven og ligningsloven (Indsats mod foreninger, som modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder). Af de specielle bemærkninger i lovforslaget til bestemmelsen fremgår det nærmere, hvad der ligger i formuleringen.

Efter det foreslåede vil retten til adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionerne i et religiøst forkyndende øjemed. Ved religiøst forkyndende øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang for at vinde nye tilhængere eller under besøget agerer pågående eller belærende. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer, der har et religiøst udgangspunkt, men som ikke med deres tilstedeværelse virker religiøst forkyndende, vil skulle have ret til adgang på lige fod med andre samfundsengagerende organisationer. En organisation vil dermed gerne måtte give kundskab til elever om særlige religiøse retninger, men ikke med det formål at vinde nye tilhængere eller ved at være pågående eller belærende. Det vil ikke skulle være muligt for religiøse organisationer uden forudgående anmodning at rette henvendelse til en elev med henblik på straks eller senere at opnå eleven som medlem af organisationen.

Efter det foreslåede vil retten til adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionen i et kommercielt øjemed. Ved kommercielt øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang til ungdomsinstitutionen med et sigte på økonomisk vinding. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer, der gennem deres virke indsamler penge, men som ikke lader denne del af deres virksomhed komme til udtryk på institutionerne, vil skulle have ret til adgang på lige fod med andre samfundsengagerende organisationer. Eksempelvist vil non-profit nødhjælpsorganisationer skulle have ret til adgang til

UDKAST

en ungdomsuddannelsesinstitution, såfremt de ikke ved besøget forsøger at hverve medlemmer eller anmode om bidrag.

Efter det foreslåede vil samfundsengagerende ungdomsorganisationer skulle have mulighed for at besøge institutionen mindst én gang årligt inden for de rammer, som institutionen har opstillet. Institutionen vil fx kunne leve op til denne del af bestemmelsen ved eksempelvis at tilbyde ungdomsorganisationer at komme på institutionen i et fastsat tidsrum af en rimelig varighed inden for normal skoletid én gang årligt. Et eksempel kunne være et ”ungdomsfolkemøde” på skolen en hverdag fra kl. 10-12 i kantinen, hvor ungdomsorganisationerne får mulighed for at stille en stand op.

Det foreslåede vil ikke medføre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til selv at vælge, hvornår ungdomsorganisationen ønsker at besøge institutionen i løbet af et skoleår. Ungdomsorganisationer vil ikke kunne påberåbe sig ret til at komme på institutionen uden institutionens godkendelse. Har en institution fx i sine retningslinjer beskrevet, at den holder ”ungdomsfolkemøde” i oktober hvert skoleår, og en ungdomsorganisation kontakter institutionen i november, vil ungdomsorganisationen institutionen kunne henvise den pågældende ungdomsorganisation til at vente til arrangementet i oktober det følgende år med at få adgang til institutionen, medmindre andet fremgår af institutionens retningslinjer eller – for organisationer, der er opstillingsberettigede i de pågældende valg – i tilfælde af folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne må ikke udskyde et arrangement på tværs af skoleår, hvis dette får den effekt, at der vil være et skoleår, hvor ungdomsorganisationerne ikke har haft adgang til institutionen.

Såfremt ledelsen på en offentlig institution for erhvervsrettede uddannelser afviser en anmodning om besøg fra en samfundsengagerende ungdomsorganisation, vil ledelsen som følge af forvaltningsloven have pligt til at angive en begrundelse til ungdomsorganisationen for et eventuelt afslag på adgang. Begrundelsen vil skulle leve op til kriterierne for saglighed og lighed. Det vil desuden skulle være ledelsens pligt at oplyse den pågældende ungdomsorganisation om, hvornår og hvordan den vil kunne få adgang til institutionen.

Det foreslås, at institutionernes retningslinjer vil skulle tage udgangspunkt i ”Kodeks for samfundsengagerende ungdomsorganisationers adgang på ung-

UDKAST

domsuddannelser” udarbejdet af Dansk Ungdoms Fællesråd, Gymnasieskolernes Rektorforening, Danske Erhvervsskoler og Børne- og Undervisningsministeriet. Retningslinjerne vil desuden kunne vedrøre:

- at organisationerne skal have givet tilsagn om besøg i rimelig tid inden besøget af hensyn til institutionernes planlægning fx 10 dage før et arrangement.

- at organisationerne skal bidrage ind i en læringskontekst, for elever på institutionen, så de eksempelvis kan blive bedt om at fortælle om, hvordan de som samfundsengagerende ungdomsorganisationer søger at få indflydelse på den politiske beslutningsproces.

- at enhver form for racistiske, sexistiske eller andre diskriminerende budskaber er uacceptable.

- at formidling af antidemokratiske budskaber er forbudt.

- at organisationerne er ansvarlige for at gøre klar og rydde op efter sig selv i forbindelse med et besøg/arrangement.

- at brud på de opstillede retningslinjer for organisationens adfærd på institutionen kan medføre, at organisationen udelukkes fra at aflægge besøg på institutionen, eller at et igangværende besøg afbrydes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Der er ikke lovgivet om ungdomsorganisationers adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på private institutioner for gymnasiale uddannelser.

Det fremgår af § 2, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, at skolen eller kurset skal være en selvejende institution. Skoler og kurser, som ved lovens ikrafttræden ikke er selvejende institutioner, kan opretholde deres status, jf. lovens § 33.

Af § 17, stk. 1, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser følger det, at der ydes tilskud til skoler eller kurser, som opfylder en række

UDKAST

betingelser, herunder bl.a. årselevtal, løn- og ansættelsesvilkår, bestyrelsens habilitet og skolen eller kursets indtægter.

Det foreslås, at indsætte et nyt § 17, stk. 1, nr. 4, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, hvorefter det vil blive en tilskudsbetingelse, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer får ret til adgang at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne mindst én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne offentliggør retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.

Det foreslåede § 17, stk. 1, nr. 4, 1. pkt. vil have den virkning, at tilskud til private institutioner for gymnasiale uddannelser bliver betinget af, at det bliver gjort muligt for samfundsengagerende ungdomsorganisationer at få adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionen minimum én gang årligt (skoleår) samt – for organisationer, der er opstillingsberettigede i de pågældende valg – i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Ved adgang ifm. ovenfor nævnte valghandlinger, vil institutionen kunne vælge at indskrænke retten til adgang til at omfatte de organisationer, der selv er eller repræsenterer opstillingsberettigede aktører.

Det foreslåede § 17, stk. 1, nr. 4, 2. pkt., vil have den virkning, det bliver en tilskudsbetingelse, at institutionerne fastsætter og offentliggør retningslinjer om samfundsengagerende ungdomsorganisationers adgang til institutionerne. Retningslinjerne vil skulle sikre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer har lige adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionen samt tydeliggøre, hvilke ungdomsorganisationer, der vil få adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne og hvilke budskaber, de må formidle. Endvidere vil retningslinjerne skulle sikre at besøgene sker under hensyntagen til de enkelte institutioners undervisning og øvrige aktiviteter.

Efter det foreslåede vil retten til adgang på ungdomsinstitutioner gælde for samfundsengagerende ungdomsorganisationer. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer vil skulle forstås som demokratisk opbyggede organisationer, etableret af unge, hvis formål eller adfærd ikke modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder. Ungdomsorganisationer fra opstillingsberettigede partier i

UDKAST

Danmark vil til hver en tid skulle være omfattet af retten til adgang til ungdomsuddannelsesinstitutionerne.

Definitionen er enslydende med formuleringen af folkeoplysningslovens § 4 a, hvorefter foreninger, hvis formål eller adfærd modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, ikke kan ydes tilskud eller anvises lokaler efter folkeoplysningsloven. Bestemmelsen er indsat ved lov nr. 1553 af 13. december 2016 om ændring af folkeoplysningsloven og ligningsloven (Indsats mod foreninger, som modarbejder eller underminerer demokrati eller grundlæggende friheds- og menneskerettigheder). Af de specielle bemærkninger i lovforslaget til bestemmelsen fremgår det nærmere, hvad der ligger i formuleringen.

Efter det foreslåede vil retten til adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionerne i et religiøst forkyndende øjemed. Ved religiøst forkyndende øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang for at vinde nye tilhængere eller under besøget agerer pågående eller belærende. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer, der har et religiøst udgangspunkt, men som ikke med deres tilstedeværelse virker religiøst forkyndende, vil skulle have ret til adgang på lige fod med andre samfundsengagerende organisationer. En organisation vil dermed gerne måtte give kundskab til elever om særlige religiøse retninger, men ikke med det formål at vinde nye tilhængere eller ved at være pågående eller belærende. Det vil ikke skulle være muligt for religiøse organisationer uden forudgående anmodning at rette henvendelse til en elev med henblik på straks eller senere at opnå eleven som medlem af organisationen.

Efter det foreslåede vil retten til adgang på ungdomsinstitutioner ikke gælde for ungdomsorganisationer, der ønsker adgang til ungdomsinstitutionen i et kommercielt øjemed. Ved kommercielt øjemed vil skulle forstås, at ungdomsorganisationen ønsker adgang til ungdomsinstitutionen med et sigte på økonomisk vinding. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer, der gennem deres virke indsamler penge, men som ikke lader denne del af deres virksomhed komme til udtryk på institutionerne, vil skulle have ret til adgang på lige fod med andre samfundsengagerende organisationer. Eksempeltvist vil non-profit nødhjælpsorganisationer skulle have ret til adgang til en ungdomsinstitution, såfremt de ikke ved besøget forsøger at hverve medlemmer eller anmode om bidrag.

UDKAST

Efter det foreslåede vil samfundsengagerende ungdomsorganisationer skulle have mulighed for at besøge institutionen mindst én gang årligt inden for de rammer, som institutionen har opstillet. Institutionen vil fx kunne leve op til denne del af bestemmelsen ved eksempelvis at tilbyde ungdomsorganisationer at komme på institutionen i et fastsat tidsrum af en rimelig varighed inden for normal skoletid én gang årligt. Et eksempel kunne være et "ungdomsfolkemøde" på skolen en hverdag fra kl. 10-12 i kantinen, hvor ungdomsorganisationerne får mulighed for at stille en stand op.

Det foreslåede vil ikke medføre, at samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til selv at vælge, hvornår ungdomsorganisationen ønsker at besøge institutionen i løbet af et skoleår. Ungdomsorganisationer vil ikke kunne påberåbe sig ret til at komme på institutionen uden institutionens godkendelse. Har en institution fx i sine retningslinjer beskrevet, at den holder "ungdomsfolkemøde" i oktober hvert skoleår, og en ungdomsorganisation kontakter institutionen i november, vil ungdomsorganisationen institutionen kunne henvise den pågældende ungdomsorganisation til at vente til arrangementet i oktober det følgende år med at få adgang til institutionen, medmindre andet fremgår af institutionens retningslinjer eller i tilfælde af folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser og regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne må ikke udskyde et arrangement på tværs af skoleår, hvis dette får den effekt, at der vil være et skoleår, hvor ungdomsorganisationerne ikke har haft adgang til institutionen.

Det foreslås, at institutionernes retningslinjer vil skulle tage udgangspunkt i "kodeks for samfundsengagerende ungdomsorganisationers adgang på ungdomsuddannelser". Retningslinjerne vil desuden kunne vedrøre:

- at organisationerne skal have givet tilsagn om besøg i rimelig tid inden besøget af hensyn til institutionernes planlægning fx 10 dage før et arrangement.
- at organisationerne skal bidrage ind i en læringskontekst, for elever på institutionen, så de eksempelvis kan blive bedt om at fortælle om, hvordan de som samfundsengagerende ungdomsorganisationer søger at få indflydelse på den politiske beslutningsproces.
- at enhver form for racistiske, sexistiske eller andre diskriminerende budskaber er uacceptable.
- at formidling af antidemokratiske budskaber er forbudt.

UDKAST

- at organisationerne er ansvarlige for at gøre klar og rydde op efter sig selv i forbindelse med et besøg/arrangement.

- at brud på de opstillede retningslinjer for organisationens adfærd på institutionen kan medføre, at organisationen udelukkes fra at aflægge besøg på institutionen, eller at et igangværende besøg afbrydes.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2023.

Det bemærkes, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, da lovene, som foreslås ændret, ikke gælder for Færøerne og Grønland og heller ikke kan sættes i kraft for disse landsdele ved kgl. anordning.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om institutioner for almen- gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1752 af 30. august 2021, som ændret ved § 2 i lov nr. 2532 af 22. december 2021, foreta- ges følgende ændringer:</p>
	<p>1. Efter § 62 b indsættes: »§ 62 c. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til adgang til at udøve oplysende virk- somhed overfor eleverne på institu- tionerne mindst én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regi- onsråd, EU-valg, folkeafstemnin- ger og i forbindelse med landsdæk- kende ungdomsvalg. Institutio- nerne offentliggør deres retnings- linjer herom på institutionens hjem- meside.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1655 af 9. august 2021, foretages følgende ændrin- ger:</p>
	<p>1. Efter kapitel 4 indsættes: »Kapitel 4 a <i>Ungdomsorganisationers adgang til institutionerne</i> § 25 a. Samfundsengagerende ung- domsorganisationer har ret til ad-</p>

UDKAST

	<p>gang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne mindst én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1753 af 30. august 2021, som ændret ved § 2 i lov nr. 1562 af 27. december 2019, § 24 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, § 3 i lov nr. 2152 af 27. november 2021, § 5 i lov nr. 2532 af 22. december 2021 og § 38 i lov nr. 324 af 16. marts 2022, foretages følgende ændringer:</p>
	<p>1. Efter § 37 c indsættes:</p> <p>»§ 37 d. Samfundsengagerende ungdomsorganisationer har ret til adgang til at udøve oplysende virksomhed overfor eleverne på institutionerne mindst én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regionsråd, EU-valg, folkeafstemninger og i forbindelse med landsdækkende ungdomsvalg. Institutionerne offentliggør deres retningslinjer herom på institutionens hjemmeside.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 4</p>

UDKAST

	<p>I lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1666 af 11. august 2021, som ændret ved § 4 i lov nr. 2532 af 22. december 2021, foreta- ges følgende ændringer:</p>
<p>§ 17. --- 1) --- 2) --- 3) --- 4) Skolen eller kurset skal have an- dre indtægter end statstilskuddene. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler herom, herun- der om opkrævning af fuld delta- gerbetaling for kursister med en vi- deregående uddannelse på hf-en- keltfag samt om tilmelding til disse uddannelser. Ved fuld deltagerbe- taling forstås en betaling, der svarer til taxametertilskuddene og den al- mindelige deltagerbetaling. På de årlige finanslove fastsættes en mi- nimumsgrænse for egendækningen.</p>	<p>1. I § 17, stk. 1, indsættes efter nr. 3 som nyt nummer:</p> <p>»4) Samfundsengagerende ung- domsorganisationer skal have ret til adgang til at udøve oplysende virk- somhed overfor eleverne på institu- tionerne mindst én gang årligt samt i forbindelse med folketingsvalg, valg til kommunalbestyrelser, regi- onsråd, EU-valg, folkeafstemnin- ger og i forbindelse med landsdæk- kende ungdomsvalg. Institutio- nerne offentliggør deres retnings- linjer herom på institutionens hjem- meside.«</p> <p>Nr. 4 bliver herefter nr. 5.</p>